

O'ZONE dobermanns & dalmatians, kasvattajaesittely DAL-lehteen 2013,

Kuka olet? Missä asut? yms...

Olen Outi Vilkuna, ikää on kertynyt jo sen verran (missä ihmeen välissä nämä vuodet ovat vierineet näin nopeaan...) että aikuiseksi naiseksi itseään kait voi tituleerata ☺ Asun suurimman osan vuotta Vantaalla ja käyn töissä Helsingin puolella. Vapaa-ajat viikonlopuista lomiin vietetään maapaikassamme Etelä-Hämeessä, matka on juuri sopiva kun autolla ruuhka-Suomesta pyyhkäisee luonnonhelmaan reilussa tunnissa. Täällä Vantaallakin onneksi sentään löytyy vielä rakentamatonta maastoa, jossa ulkoilla ja harrastaa koirien kanssa. Olen asunut muutaman vuoden myös ulkomailla, Ranskassa ja Kanadassa, ja matkustellut muutoinkin paljon interreilaajana opiskeluaikoina ja sittemmin työn ja harrastuksen merkeissä.

Milloin ja miten hankit ensimmäisen dalmatiankoirasi?

Olen aina ollut tavalla tai toisella tekemisissä koirien kanssa sillä suvussamme niitä on ollut kromforländeristä labradorin ja bernhardilaisen kautta SA INT airiksiin. Ensimmäinen oma koirani oli 13-vuotiaana saatu metsästyslinjainen Ranskasta tuotu cockerspanieli, jonka kanssa harrastin PK-tottista ja jälkeä. Ensimmäinen dalmatiankoira perheeseemme tuli oikeastaan äitini kautta, sillä hän on ollut koko elämänsä ihastunut tähän rotuun. Sopiva aika hankkia dalmatiankoira perheeseemme tuli 90-luvun alussa ja koska tuolloin näyttelyharrastus ei ollut meistä mitenkään kiinnostavaa, äitini päätyi hankkimaan blaffa urospennun, Charttely's Matador'in eli "Matan". Samaan aikaan olin juuri muuttanut omaan opiskelija-asuntoon ja hankkinut itselleni ensimmäisen dobermannini, nartun Kriegerhof Apache Yanka'n eli "Sachan". Toinen dalmis perheeseemme tuli paria vuotta myöhemmin kun Sanna Koskelo (ent. Säilä) etsi kasvattinartulleen uutta kotia. Sain tiedon ko. koirasta tuttavani kautta ja otin Sannaan yhteyttä. Näin Dalmira's Agile-Macy "Hulda" (O'zone A -pentue 2001 ja O'zone C-pentue 2003) tuli meille ja Sanna ja minä tutustuimme; tuo ystävyys on jatkua vieläkin. "Huldan" ja "Sachan" kanssa käytiin sitten muutaman näyttelyt, luonnetesti ym.

Miksi juuri dalmatiankoira?

Dalmatiankoirassa viehättää sen atleettisuus, äly /nokkeluus (toimintakyky), kiintymys omaan (ihmis)laumaan ja silmäänpistävä tyypillinen väritys jota voi kuvaila vain englannin kielisellä sanalla "striking" - lisäksi koira on "koiran kokoinen" ☺ ja ei-trimmattava ei-karvarotu....vaikka jokainen dalmiksen omistava / omistanut tietääkin, että kyllä niitä karvoja dalmiksesta lähtee.... Dalmatiankoirassa ja toisessa rodussani dobermannissa, on paljon samanlaisia asioita, jotka minua viehättävät, että myös omat rotutyypilliset piirteensä.

Kuinka innostuit dalmatiankoirien kasvattamisesta?

Kun olin ollut mielestäni riittävän pitkään molempien rotujen parissa, eli sellaiset 10 vuotta, niin koin että haluaisin myös kasvattaa "itseni näköisiä" koiria, eli sellaisia dalmatiankoiria / dobermanneja, jollaisia haluaisin itselleni hankkia ja päätin käydä kasvattajakurssin ja hakea omaa kennelnameä, jotta voisin toteuttaa tätä tavoitetta. Käytännössä tämä on myös toteutunut niin, että jokainen pentue on ollut sellainen, josta tavalla tai toisella olen pyrkinyt saamaan itselleni jatkoa omaan kasvatusohjelmään joko jättämällä pennun

kotiin kasvamaan, yhteisomistukseen, sijoitukseen tai jalostusoikeuden kautta takaamaan, että oman kasvatustyön jatkumo on turvattu – jokainen yhdistelmä on sellainen, josta itse itselleni haluaisin pennun. Dalmatiankoirapentueita on tähän päivään syntynyt kahdeksan: Oz A 2001, Oz. C 2003, Oz. E 2005, Oz.G 2007, Oz.I 2008, Oz.K 2010, Oz.L 2011 ja Oz. O 13.4.2013. Dobermannpentueita on tähän päivään syntynyt seitsemän (Oz.B 2002, Oz. D 2003, Oz.F 2007, Oz. H 2008, Oz. J 2009, Oz. M 2011 ja Oz. N 2012).

Mistä kennelnimi O'Zone tulee?'

Hakiessani kennelnimeä minulla oli kolme vaihtoehtoa, jotka lähetin eteenpäin:

1. Gemini ; viittaa horoskoopimerkkiini ja siihen että rotuja on kaksi
2. Chessmate; voittava siirto shakkipelissä, värit valkoinen-musta/ruskea (dobermann-dalmatiankoira)
3. O'zone; "Outin alue" ☺ myös viite otsonikerrokseen, elämälle välttämätöntä

Mitä koiria sinulla on nyt kotona?

Tällä hetkellä kotona asustaa dobermann nartut 10-vuotias BH HK1 AD LTE Chimera Extra Moravak "Mera" (O'zone H-pentue 2008, O'zone J-pentue 2009) ja LTE O'zone Formosa "Åsa" täytti juuri 6 vuotta (O'zone M-pentue 2011, O'zone N-pentue 2012) sekä dalmisurokset CIB.BALT.FI.RU.EE.LV.LT.MVA EEV-08 BH AD LTE O'zone Evald "Eetu" (O'zone K-pentueen isä, 2010) 8-vuotta ensi elokussa, CIB.BALT.FI.EE.LV.LT.HR.SI MVA LTE O'zone Ilmarinen "Ilmari" (1, pentue Kroatiassa, 1 pentue Sloveniassa) 4½ vuotta, BALT.FI.EE.LV.LT MVA BALT.EE.LV.LT JMVA TLJW-12 ÖKV/ÖDaC Jugendsieger-12 O'zone Lemminkäinen "Ilpo" 2 vuotta 3kk tätä kirjoittaessa, dalmisnartut pian 8½ vuotias FI.RU.EE.MVA EE VET MVA TVWCup-13 TLVW-13 BH MH LTE Lacrima Christi C'est La Vie "Helmi" (O'zone G-pentue 2007) , juuri 7 vuotta täyttänyt CIB.BALT.FI.RU.EE.LV.LT MVA V-07 LTE Gracilis Irresistible (O'zone L-pentue 2011) ja pian 6 vuotta täyttävä FI.EE. MVA LTE Lacrima Christi Close To Ozone "Alma" (O'zone K-pentue 2010).

Lisäksi tämän viimeisen vuoden aikana meillä on asunut (Ilmari ollut vaihtosulhona Kroatiassa toukokuusta 2012 toukokuuhun 2013 ja Danny hänen sijallaan täällä meillä) yhteisomistuskoirani 4½ vuotias dalmisnarttu CIB (odottaa vahvistusta)BALT.FI.EE.LV.LT MVA BALTW-12 LTE O'zone Indira "Miina" ja CIB (odottaa vahvistusta)FI.HR.EE MVA HR.SI.HU JMVA Danila Master Iz Terlets koy Dubravy "Danny" joka on nyt reilu 2½ vuotias; nämä ovat viimeisimmän 13.4.2013 syntyneen O'zone O – pentueemme vanhemmat.

Mitä harrastat koiriesi kanssa?

Joka päivä tulee lenkkeilyä paljon jalan tai fillarilla, talvella minnareilla jos uskaltaa ☺, lähialueita tai lähimetsiä ja -peltoja. Aiemmin minulla oli aikaa harrastaa aktiivisemmin ja tavoitehakisemmin PK-lajeja (palveluskoiralajit; haku, jälki, erikois- eli etsintäkoee, suojele, erikoisjälki), joista sydäntä lähinnä ovat haku ja jälki, ja näihin kuuluu aina myös koemuodosta johtuen esine-etsintä ja tottelevaisuuskoulutus. PEKO (pelastuskoira) puolelta omanaan rauniot ja ketteryys. TOKOssakin olen käynyt muutamaa otteeseen mutta se ei harrastelajina ole itselleni niin kiinnostava kuin sellaiset lajit, jotka ovat useampiosaisia ja joissa on ns. "käyttöhyöty" vaikka tuki TOKOstakin käyttöhyötä tulee arjessakin. Agilitya olen harrastanut puhtaasti omaksi iloksi ja koirien virikkeellistämiseksi; on myös hyvä havainnoida miten koira uskaltautuu toimimaan

telineillä ja millainen sen ohjattavuus vauhdikkaassa menossa on, entä temperamentti. Viime vuosina en ole pystynyt treenaamaan siten miten olisin halunnut johtuen erinäisistä syistä: leipätyö, työn ohessa opiskelu, pentueet, yhdistystoiminta, jne jne. Edelleen kuitenkin opetan perustottiksen koirilleni ja ”tutkin” niiden ominaisuuksia mm. agilitytelineillä, raunioilla ja nenätyöskentelyä peltojärljellä. Toivon, että se päivä taas tulee, jolloin voin jälleen asettaa itselleni kauaskantoisempia tavoitteita tällä saralla harrastustoimintaa.

Ja niin, harrastan minä näyttelytoimintaakin ☺

Mainitse muutama menestynyt/mieleesi erityisesti jäänyt kasvattisi.

Hmm, tämä on aika vaikea . Menestystä voi mitata usealla tavalla: jos katsotaan vain näyttelymenestystä niin dalmatiankoirakasvateistani löytyy tällä hetkellä 14 Suomen muotovaliota, 6 kansainvälistä muotovaliota (joista 1 odottaa vielä tuon arvon vahvistusta) sekä 4 koiraa, joilla tuo kansainvälisen muotovalionarvo saadaan varmaankin päätökseen vuoden 2014 alkuun mennessä, lukuisia erinäisten maiden valioarvoja (vuoden 2012 aikana laskin että koirillemme – dalmikset ja dobberit - kertyi yhteensä huikeat 26 eri maiden valio- ja juniorivalioarvoa) ja Voittaja-tittleitä sekä sijoituksia isoista arvonnäytelmistä.

Huikeaa ja mieleen jäävää on esim Eetun aktiivinäyttelyran ”finaali” BIS-5 sijoitus Riika KV:ssa 2009, sisarusten Oz. Indira ja Idole tittelisaalis nimellisellä määrällä näyttelyitä ja yhtälaillla huikeaa oli kun ensimmäinen kansainvälinen valio kasvattini vahvistui, tai kun Dana (Oz. Kharisma) sai Juniori Maailman Voittaja-11 tittelin Pariisissa ja Otso (Oz. Goldfinger) melkein sai sen Tukholmassa-08. Samalla tavoin huikeaa on ollut sijoittua BIS-1 kasvattajaryhmäksi kaksi kertaa isossa KV-näyttelyssä tai kun Bonzo (Oz. Eadmund) , jonka elämä oli päättävä huonosti kohdeltuna sen jouduttua kiertoon ensimmäisiltä omistajiltaan avioeron seurauksena saatiin lunastettua takaisin ja sijoitettua uuteen kotiin ja siellä kuntoutuneena valioitui jo varttuneena miehenä muutamalla näyttelykäynnillä, jne jne.

Yhtälaillla huikeaa on mm Jirkan ja Eran (Oz. Erland) yhteinen taival Suomen arvostetuimpien eläinkouluttajien kärkeen , Sannin ja Sirun (Oz. Gothika) TK1, Outin ja Empun (Oz. Kubrick) tie Suomen ensimmäiseksi virallisesti hälytyskelpoiseksi (pelastuskoira)dalmikseksi, jne jne.

”Menestyksen” ei tarvitse olla suurta ja tittleillä tai koulutustunnuksilla koristeltua ollakseen huikeaa; myös arjen ilot ja ”voitot” ovat jaettavaa menestystarinaa.

Huikeaa ja mieleen jäävää on jokaisen pentueen syntymä, sen ihme – ja kun saa seurata kasvattiensa elämää, toisia lähempää toisia kauempaa.

Mainitse muutama tähtihetki kasvatus urasi aikana.

Jaa, tuohon edelliseen kysymykseen vastatessani osin jo tähänkin vastasin.

Tähtihetket voidaan arvioida niin erilaisin perustein; puhutaanko näyttelyissä saavutetusta, kokeissa/ testeissä saavutetusta, terveystutkimusten osalta saavutetusta, käyttäytymisen / luonteiden osalta saavutetusta vaiko vaan ihan arjessa elämisessä saavutetusta.

Tähtihetki on sellainen, jossa voi todeta itselleen valinneensa kasvatilleen juuri sen oikean kodin. Tähtihetki on sellainen, jossa voi sanoa itselleen, että kaikki se aika- rakkaus- fyysinen työ taloudellinen panostus, jonka pentueeseen on laittanut, on kannattanut.

Minkälainen on sinun mielestäsi ideaali dalmatiankoira? (Voit myös mainita esimerkin)

Ideaali dalmatiankoira on rakenteeltaan sopusuhtainen ja liioittelematon, riittävän tilava ja syvä rintakehä, vahva selkälinja, hyvä hännäkiinnitys, sopusuhtaisesti kulmautunut takaa ja myös olkavarren kulmausta löytyy, pää on riittävän pitkä ja kuono-osa myös riittävän vahva ja alaleuka riittävän leveä, otsapenger on ilmeinen mutta ei ylikorostunut, pää on myös riittävän leveä olematta pyöreäposkinen, koiran liike on maatavoittavaa ja vaivatonta. Koiralla on syvä pigmentti ja hyvä tasainen pilkutus. Silmät ovat pilkkujen väriin nähden riittävän tummat.

Ideaali dalmatiankoira on luonnetestin terminologiaa osin lainaten luonteeltaan utelias ja avoin, sillä on hyvä toimintakyky ja riittävä saalisvietti, kohtuullinen temperamentti, se on vilkas olematta häiritsevän vilkas, kohtuullisen pehmeä (mikä on koulutuksellisesti paras) tai kohtuullisen kova (mikä ei tarkoita että sen kansa on rautalangasta asiaa väännettävä vaan että se ei muistele ikäviä sattumia).

Ideaali dalmatiankoira on erinomainen koira monipuoliseen harrastamiseen ja seurakoirana liikunnallisessa perheessä.

Ideaali dalmatiankoira on myös perusterve luustoltaan ja aineenvaihdunnaltaan.

En ole vielä tavannut liveinä kaikki kriteerini täyttävää ideaalia dalmatiankoiraani mutta minulla on ollut suuri ilo tavata ja tutustua moneen erinomaiseen rotunsa edustajaan.

Terveys ja luonne ovat yhtä tärkeitä vaakakupissa, kauneus tulee sen lisäksi ja on paljolti myös katsojasta kiinni mitä kauniina tai tavoiteltavana pitää.

Mitkä ovat tavoitteesi dalmatiankoirien kasvattamisessa? Entä mitkä ovat mielestäsi tärkeimpiä asioita joihin kannattaa kiinnittää huomioita kasvattajana?

Eiköhän se tavoite ole kohti tuota ideaalia ☺ Terveys ja luonne ovat yhtä tärkeitä vaakakupissa, kauneus tulee sen lisäksi ja on paljolti myös katsojasta kiinni mitä kauniina tai tavoiteltavana pitää. Tulee olla rehellinen itselleen koiriensa plussien ja miinusten suhteen eikä koirissa olevaa samaa puutetta kannata yhdistelmässä kerrata (so. että sunnitellun pentueen isällä ja emällä on esim sama rakenteellinen puute). Tulee pyrkiä selvittämään koirien taustoja niin pitkälti kuin voi (tässä ollaan sitten muiden omista koirista kertoman tiedon varassa mitä perusterveyteen ja käyttäytymiseen tulee) ja tehdä ns. valistuneita valintoja. Kaikista koirista ei ole jalostuskoiriksi joko esim niiden omien puutteiden (luonteessa, terveydessä tai ulkomuodossa) takia tai koska ne eivät kykene periyttämään omia hyviä ominaisuuksiaan; jalostuskoiran peritytyspotentiaali mitataan vasta sen jälkeläisten kautta. Korkeaa sukusiitosastetta ja linjauksia tulee pyrkiä välttämään kun se vielä on mahdollista.

Onko rotu mielestäsi muuttunut sinä aikana kun sinä olet rodun parissa ollut? Jos niin miten?

Kyllä tässäkin ajassa on jo muutoksia näkyneet: koko heittelee ja rakenteellisia eroja näkyy: Dalmatiankoiran habitus (ulkomuoto) on Euroopan alueella aika monimuotoinen korkeajalkaisemmasta jopa hieman vinttikoiramaisesta matalajalkaiseen pitkärunkoiseen ja raskaaseen tyyppiin. Näkee hyvin moninaista selkälinjaa ja päitä ”cornetto”-mallista löysähuuliseen ja raskaaseen. Korkeutta ja luustoa on tullut lisää niin

uroksille kuin nartuillekin. Toisaalta myös on ehkä niin että näkemys dalmatiankoiran tavoiteltavasta rakenteesta on yhtenäistynyt.

Onko rodun parissa harrastaminen muuttunut sinä aikana kun sinä olet ollut rodun parissa? Jos niin miten?

Meillä Suomessa muutosta on ainakin ollut siinä, että rodulle on saatu PK-oikeudet, jotka toivottavasti myös rodulla pysyvät. Näyttelykentän puolella peli on osin koventunut mutta silti meillä täällä ollaan vielä hyvin solidaarisia ja osataan onnitella myös kilpakumppaneita. Muuta harrastuskentää on mm. TOKO ja agility, joissa tuntuu innostuneita riittävän ainakin entiseen tapaan. PEKO puolelle toivoisin lisää innostuneita harrastajia.

Mitkä ovat kasvattamisen ja rodun kanssa harrastamisen positiivisempia asioita?

Positiivisiin asioihin kuuluu kasvattien perheiden ilojen jakaminen, se että kokee saaneensa aikaiseksi sitä mitä eri pentueissa lähti yhdistelmältä hakemaan; se, että se kokonaispanostus, jonka pentueeseen on laittanut, on kannattanut. Positiivisiin asioihin kuuluu myös uudet tuttavuudet eri harrastusmuotojen kautta niin kotimaassa kuin maailmallakin. Ja sitten nuo koirat itsessään tietenkin 😊

Onko sinulla jotain haaveita tai suunnitelmia tulevaisuudelle?

Onhan niitä kaikenlaisia erinäisillä saroilla terveys, luonne ja ulkomuoto huomioiden- tulevaisuus sitten näyttää mikä toteutuu ja miten.